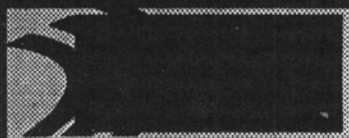

evolutionary trends in plants

The world still turns, the way it did?
Evolutionary effects conference report see p. 76

Volume 4 number 2 December 1989

A. Takhtajan czy C. J. Webb. W skład 17-osobowej redakcji złożonej głównie z naukowców anglosaskich, wchodzi również profesor Eugenia Pogan z Krakowa.

Redakcja: Dr. Mark Nicholls (redaktor)
Evolutionary trends in plants
P.O. Box 74,
LEAMINGTON SPA,
Warwickshire,
CV31 1FS,
England U. K.

Zbigniew MIREK

INFORMACJA BOTANICZNA BOTANICAL INFORMATION

BIBLIOGRAFIE WYDAWNICTW ZIELNIKOWYCH I. ROŚLINY ZARODNIKOWE

Bibliographies of Exsiccatae
I. Cryptogamae Exsiccatae

Mówiąc o „wydawnictwach zielnikowych” mamy na myśli ich łaciński odpowiednik „Exsiccata” (spol-

szczone: eksykaty). Na wydawnictwo takie składają się równocześnie dwa elementy:

- okresowo wydawane składki (zestawy, komplety) zaetykietowanych materiałów zielnikowych, obejmujące najczęściej po 25 taksonów (lub wielokrotność tej liczby; rzadko jednak więcej niż 100). Składki takie i gatunki (lub taksony niższej rangi) w ich obrębie są kolejno numerowane. Każda ze składek wydawana jest zwykle w 10, 25, 50, 75 lub 100 identycznych egzemplarzach. W każdym z nich pod określonym numerem znajduje się ten sam takson zebrany na tym samym stanowisku w obrębie jednej populacji.
- drukowany (lub powielany), numerowany wykaz gatunków (tzw. schedy) z pełną informacją o miejscu i dacie zebrania materiału, charakterystyką siedliska oraz nazwiskiem zbieracza, ewentualnie także osoby, która materiał oznaczyła. Analogiczne informacje zawarte są przy każdym z gatunków w poszczególnych zestawach zielnikowych. Każda ze sched, zwykle w formie broszury z tytułem serii (np. *Plantae Vasculares Svalbardenses Exsiccatae*, *Phycoteca Polonica*, *Lichenes Poloniae Meridionalis Exsiccatae*, *Pteridophyta Poloniae Exsiccatae*), autorem, numerem kolejnym, miejscem i datą wydania oraz wydawcą, dołączona jest do składki zielnikowej.

Wydawnictwa zielnikowe mają zasadnicze znaczenie w opracowaniach taksonomicznych. Należy je bezwzględnie cytować wśród materiałów stanowiących podstawę rewizji taksonomicznej nawet wtedy, gdy ze względu na brak miejsca nie wymienia się pełnej listy materiałów. Poza największymi zielnikami, które starają się zdobywać komplet ukazujących się wydawnictw tego typu, wszystkie inne zbiory mają jedynie niewielką ich część lub też nie posiadają ich wcale. Jest to zrozumiałe, zważywszy na fakt, że „eksykaty” wydawane są zwykle w nakładzie nie większym, niż 100 egzemplarzy (często mniejszym) zaś liczba zielników na świecie wynosi blisko 2500.

Polskie zbiory, choć nie są pozbawione wydawnictw tego typu, mają ich jednak znikomą liczbę. Stąd konieczność sięgania do kolekcji, gdzie przetrzymywane są materiały rozprowadzane w formie eksykatów. Orientację w dotychczas wydanych zbiorach tego typu i miejscach ich przechowywania ułatwiają krajowe i międzynarodowe wykazy („bibliografie”) wydawnictw zielnikowych. Poniżej podano cytaty takich właśnie wykazów sporządzonych dla roślin zarodnikowych (z wyłączeniem grzybów i paprotników).

SAYRE G. 1969. *Cryptogamae Exsiccatae*. An annotated bibliography 7 of published exsiccatae of Algae, Lichens, Hepaticae, and Musci. Introduction, I. General cryptogams, II. Algae, III. Lichens. *Memoirs of the New York Botanical Garden* 19(1): 1-174.

- SAYRE G. 1971. Cryptogamae Exsiccatae. An annotated bibliography of published exsiccatae of Algae, Lichens, Hepaticae, and Musci. IV. Bryophyta. *Memoirs of the New York Botanical Garden* 19(2): 175-276.
- SAYRE G. 1975. Cryptogamae Exsiccatae. An annotated bibliography of published exsiccatae of Algae, Lichens, Hepaticae, and Musci. V. Unpublished Exsiccatae. 1. Collectors. *Memoirs of the New York Botanical Garden* 19(3): 277-423.

Zbigniew MIREK

**MIĘDZYNARODOWY WYKAZ
PALEOBOTANIKÓW**

World directory of Palynologists

**WORLD DIRECTORY OF
PALYNOLOGISTS**

compiled by
BERNARD J. CRILLEY and
ROBERT A. FENSOME
Geological Survey of Canada, Dartmouth
Nova Scotia, Canada B2Y 4A2

1988

Wydany przez Międzynarodową Federację Towarzystw Palinologicznych informator zawiera nazwiska około 4600 profesjonalistów (w tym 76 z Polski) pracujących w 79 krajach świata na polu palinologii. Redaktorzy Informatora zachęcają osoby, które się w nim nie znalazły do nadsyłania uzupełniających danych. Odpowiedni wzór ankiety zamieszczono na końcu Informatora. Ankiety są również dostępne w Redakcji Wiadomości Botanicznych.

Zbigniew MIREK

**INFORMATOR FYKOLOGÓW POLSKICH
- CZŁONKÓW SEKCJI FYKOLOGICZNEJ
PTB**

**Polish directories of Phycologists
- members of Phycological Section of the Polish
Botanical Society**

Drugi z kolei (po wydanym w roku 1985) informator przynosi aktualny (na 1 stycznia 1990 r.) wykaz fykologów polskich zrzeszonych w Sekcji Fykologicznej PTB. Przy każdym z 81 nazwisk fykologów (uporządkowanych alfabetycznie) podano aktualną nazwę i adres oraz telefony instytucji zatrudniającej osobę, adres i telefon domowy oraz tematykę badawczą. Na końcu Informatora, przygotowanego przez doc. Iwo Wojciechowskiego, sekretarza Sekcji Fykologicznej PTB, zamieszczono dodatkowo pełny tekst regulaminu Sekcji. Mamy nadzieję, że ten dobry przykład zainspiruje inne sekcje PTB do sporządzenia podobnych, bardzo użytecznych wykazów, których treść będzie można włączać do okresowo przygotowywanych list członków naszego Towarzystwa.

Zbigniew MIREK

**RECENZJE
BOOK REVIEWS**

AICHELE D. *Was blüht denn da? Wildwachsende Blütenpflanzen Mitteleuropas.* Kosmos, Gesellschaft der Naturfreunde Franckh'sche Verlagshandlung. Stuttgart 1983, ss. 400, 7 tablic z rysunkami czarnobiałymi, 1200 zdjęć kolorowych. Cena 27. - DM

Ta interesująca i ciekawie wydana pozycja na dobrym, kredowym papierze przeznaczona jest dla nieprzygotowanych jeszcze do prac florystycznych miłośników flory. Przedstawia ona około 1000 gatunków flory środkowej Europy z gromad Monocotyledoneae i Dicotyledoneae bez rodziny Gramineae i Cyperaceae.

Oznaczenie gatunków oparto tu na kolorach kwiatów (białym, żółtym, czerwonym, niebieskim, fioletowym, zielonym, brązowym), siedliskach, w których żyją poszczególne gatunki, formach życiowych, okresach kwitnienia oraz opisach gatunków.

Kolorowe ryciny wykonane przez M. Goltbechte oddają wiernie zarówno istotne taksonomiczne czy morfologiczne cechy roślin jak również ich barwy. Uszeregowano je właśnie według barw kwiatów, a wśród nich według siedlisk, a dalej - rodzin i liczby płatków korony. Warto wydać tę pozycję w Polsce. Przemawia za tym ograniczony program nauczania systematyki roślin w szkołach podstawowych i średnich oraz na wyższych uczelniach. Pozycja ta może okazać się przydatna również